



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 438/2025-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a sudcov Petra Molnára a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátska kancelária Marko, s. r. o., Grobská 19, Bernolákovo, proti uzneseniu Okresnej prokuratúry Bratislava II č. k. 1 Pn 1172/24/1102-5 z 5. februára 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 2. apríla 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením okresnej prokuratúry č. k. 1 Pn 1172/24/1102-5 z 5. februára 2025. Sťažovateľ navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť okresnej prokuratúre na ďalšie konanie.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že uznesením vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, národnej centrály osobitných druhov kriminality, odboru finančného vyšetrovania, oddelenia Bratislava (ďalej len „vyšetrovateľ“) ČVS: PPZ-124/NCK-OFV-BA-2024 z 5. novembra 2024 bolo podľa § 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku odmietnuté trestné oznámenie podané sťažovateľom pre podozrenie zo spáchania zločinu legalizácie výnosu z trestnej činnosti podľa § 223 ods. 1 a 5 písm. a) Trestného zákona. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej okresná prokuratúra rozhodla napadnutým uznesením tak, že ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietla ako nedôvodnú.

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti v podstatnom namieta, že závery okresnej prokuratúry v napadnutom uznesení sú arbitrárne, pričom podľa názoru sťažovateľa orgány činné v trestnom konaní náležite nepreverili podozrenia uvedené v jeho trestnom oznámení.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Ústavný súd ústavnú sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

5. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľom formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy:

6. Z § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej realita by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

7. Ústavný súd v súlade so svojou konštantnou judikatúrou predovšetkým zdôrazňuje, že v zásade nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory príslušného orgánu verejnej moci, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred orgánmi verejnej moci bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu príslušný orgán verejnej moci vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (porov. I. ÚS 17/01, II. ÚS 137/08, III. ÚS 328/08, IV. ÚS 11/2010). Ústavný súd teda nie je prieskumným súdom a úlohou ústavného súdu nie je suplovať orgány verejnej moci, ktorým prislúcha interpretácia zákonov v rámci ich právnym poriadkom upravenej pôsobnosti a právomoci. Z ústavného postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať len také rozhodnutia orgánov verejnej moci, prostredníctvom ktorých došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, resp. také, kde k porušeniu základného práva alebo slobody došlo v konaní, ktoré vydaniu samotného rozhodnutia predchádzalo. Skutkové a právne závery príslušného orgánu verejnej moci môžu byť teda predmetom kontroly vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (porov. I. ÚS 12/05, II. ÚS 410/06, III. ÚS 119/03, IV. ÚS 238/07).

8. Ústavný súd taktiež zdôrazňuje, že v rámci svojej judikatúry konštantne uvádza, že právo fyzickej osoby na začatie trestného konania proti osobe na základe podaného trestného oznámenia nepatrí medzi základné práva a slobody podľa druhej hlavy ústavy a ani ho nemožno odvodiť z niektorého zo základných práv alebo slobôd (porov. napr. II. ÚS 42/00, II. ÚS 398/09, III. ÚS 233/2010, IV. ÚS 423/09). Ústavný súd tiež vyslovil, že súčasťou práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je ani právo jednotlivca, aby na základe jeho trestného oznámenia bol orgán prokuratúry povinný podať obžalobu proti označeným osobám. Takéto základné právo nie je upravené ani v ústave, ani v Trestnom poriadku (porov. napr. I. ÚS 126/06, II. ÚS 526/2013, III. ÚS 16/06, IV. ÚS 17/09). Inak povedané, právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je možné vykladať tak, že by garantovalo úspech v konaní či zaručovalo právo na rozhodnutie, ktoré zodpovedá predstavám sťažovateľa. Oznamovateľ vo všeobecnosti, ale ani oznamovateľ, ktorý tvrdí, že je poškodený trestným činom, nemá preto ústavou zaručené základné právo, aby na podklade jeho trestného oznámenia bolo určité konanie kvalifikované ako trestný čin a vznesené obvinenie konkrétnej osobe. Posúdenie, či je dôvod na začatie trestného stíhania alebo je potrebné prijať iné rozhodnutie v trestnom konaní, je vo výlučnej právomoci orgánov činných v trestnom konaní (napr. IV. ÚS 180/09, III. ÚS 46/2011).

9. Vychádzajúc z týchto základných princípov, ústavný súd posúdil ústavnú sťažnosť vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením okresnej prokuratúry.

10. Okresná prokuratúra v napadnutom uznesení v podstatnom uviedla, že podmienkou trestnej zodpovednosti za trestný čin legalizácie výnosu z trestnej činnosti podľa § 223 Trestného zákona je existencia predchádzajúcej trestnej činnosti, ktorá výnos z trestnej činnosti vygenerovala. Predikatívnym trestným činom bude každý trestný čin, ktorým bol priamo získaný výnos z trestnej činnosti. Nie každý skutok však môže byť predikatívnym trestným činom. V tejto súvislosti okresná prokuratúra poukázala na to, že sťažovateľ svoje podozrenia čerpá výlučne z verejne dostupných informácií, z ktorých podľa jeho názoru vyplýva, že v daňových priznaniach obchodných spoločností sa neprejavili prevody nehnuteľného majetku na právnické osoby spriaznené s [REDACTED], a preto je možné podľa názoru sťažovateľa predpokladať, že týmto spôsobom došlo k legalizácii príjmov z trestnej činnosti, ako aj naplneniu skutkových podstát ďalších majetkových a daňových trestných činov. Okresná prokuratúra konštatovala, že predmetné informácie majú iba všeobecný charakter a obsahujú iba subjektívne domnienky sťažovateľa o možnej protiprávnej činnosti podozrivého. V súvislosti s argumentáciou sťažovateľa, že konanie o ďalšom predikatívnom trestnom čine bolo vedené pod ČVS: KRP-45/3-VYS-BA-2022, okresná prokuratúra v napadnutom uznesení poukázala na to, že v predmetnom trestnom konaní sa nepotvrdilo podozrenie sťažovateľa zo spáchania (predikatívneho) trestného činu obzvlášť závažného zločinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 5 písm. a) Trestného zákona, pričom vec bola právoplatne zastavená podľa § 215 ods. 1 písm. b), ods. 4 Trestného poriadku (ústavnú sťažnosť, ktorú následne sťažovateľ podal v súvislosti s týmto zastavením trestného stíhania, ústavný súd odmietol ako zjavne neopodstatnenú uznesením sp. zn. I. ÚS 374/2025 z 12. júna 2025, pozn.). Nadväzujúc na uvedené, okresná prokuratúra v napadnutom uznesení pripomenula, že úlohou orgánov činných v trestnom konaní nie je riešiť obchodné spory medzi sťažovateľom a podozrivým, a tak mu napomáhať pri riešení jeho problémov týkajúcich sa sporov v obchodných spoločnostiach, ktorých je spoločníkom. Okresná prokuratúra taktiež

upozornila, že v prípade, ak nie sú dané žiadne skutočnosti, ktoré by zakladali podozrenie o tom, že bol spáchaný trestný čin (t. j. také skutočnosti vôbec nevyplývajú z trestného oznámenia), policajt nie je povinný a ani oprávnený prešetrovať prostriedkami trestného práva veci, z ktorých takéto podozrenie nevyplýva. Orgán činný v trestnom konaní teda nie je oprávnený začať v takomto prípade trestné stíhanie, pretože v uznesení o začatí trestného stíhania by musel najskôr vytvoriť všeobecnú skutkovú vetu pozostávajúcu v podstate len z citácie domnienok oznamovateľa a následne takto vytvorenej skutkovej vete prispôbovať dokazovanie. Inak povedané, začať trestné stíhanie vo veci nie je možné, ak sa skutok rysuje len v nejasných obrazoch založených len na domnienkach sťažovateľa. Okresná prokuratúra v napadnutom uznesení taktiež zdôraznila, že trestné konanie nie je konaním návrhovým, v ktorom by oznamovateľ určoval orgánu činnému v trestnom konaní úkony, ktoré má vykonať alebo ako má posudzované konanie právne kvalifikovať, a preto skutočnosť, že vyšetrovateľ nepostupoval v súlade s názormi a požiadavkami sťažovateľa, nemôže byť dôvodom na zrušenie prvostupňového uznesenia vyšetrovateľa.

11. Pretože okresná prokuratúra sa v napadnutom uznesení stotožnila s prvostupňovým uznesením vyšetrovateľa, ústavný súd sa aj s týmto prvostupňovým uznesením náležite oboznámil.

12. Ústavný súd po ústavnom prieskume napadnutého uznesenia okresnej prokuratúry (v spojení s prvostupňovým uznesením vyšetrovateľa, pozn.) konštatuje, že ho nemožno považovať za zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, pričom právne závery vyslovené okresnou prokuratúrou v napadnutom uznesení je nutné považovať za výraz autonómneho prokurátorského rozhodovania, do ktorého ústavný súd nie je oprávnený v tomto prípade zasahovať. Okresná prokuratúra sa sťažnosťou sťažovateľa riadne zaoberala a svoje rozhodnutie dostatočne a logicky odôvodnila aj s uvedením konkrétnych dôvodov, pričom ho založila na racionálnom a ústavne konformnom výklade relevantnej právnej úpravy, ktorý nepopiera jej účel a podstatu a na základe ktorého bol ustálený dôvod na zamietnutie sťažnosti okresnou prokuratúrou. Ústavný súd preto napadnuté uznesenie okresnej prokuratúry považuje za legitímne a právne akceptovateľné. Okresná prokuratúra konala v medziach svojej právomoci a v súlade s na vec sa vťahujúcimi ustanoveniami zákona preskúmala podstatu argumentov sťažovateľa a predostrela svoje argumenty, ktoré ju viedli k záveru o nenaplnení znakov skutkovej podstaty predmetného trestného činu. Jej závery sa nejavia ako svojvoľné a neudržateľné, v dôsledku čoho ich teda nemožno považovať za arbitrárne. V tejto súvislosti ústavný súd akcentuje, že mu neprináleží hodnotiť a „vážiť“ jednotlivé argumenty s cieľom skúmať ich primeranosť – dôvodnosť, resp. to, či sú alebo nie sú postačujúce na záver o nevyvedení trestnoprávnej zodpovednosti.

13. Ústavnému súdu je zrejmé, že sťažovateľ vyjadruje nespokojnosť s tým, ako sa orgány činné v trestnom konaní vysporiadali s jeho trestným oznámením, preto opätovne pripomína, že z ústavy, ako ani z dohovoru nevyplýva právo na začatie a vedenie trestného stíhania proti tretej osobe alebo právo na jej odsúdenie v trestnom konaní. Ak orgány činné v trestnom konaní, resp. súd po zvážení všetkých okolností prípadu nerozhodli o trestnosti skutku, ktorý bol predmetom trestného oznámenia sťažovateľa, nemohli porušiť jeho zákonom ani ústavou chránené práva. Nikto totiž nemá právny nárok a už vôbec nie ústavnoprávny nárok na to, aby jeho podaniu bolo vyhovené. Ústavný súd už konštatoval, že skutok (alebo určitý dej, ktorý sa odohral) sa nestáva trestným činom len preto, lebo ho za trestný čin označí oznamovateľ.

14. Ústavný súd už opakovane vyslovil, že vymedzenie trestného činu, stíhanie páchatel'a a jeho potrestanie je vecou vzťahu medzi štátom a páchatel'om trestného činu. Štát prostredníctvom svojich orgánov rozhoduje podľa pravidiel trestného konania o tom, či bol trestný čin spáchaný a kto ho spáchal. Účelom tohto procesu je prioritne osvedčenie tohto vzťahu medzi páchatel'om a štátom a ochrana celospoločenských hodnôt, a nie bezprostredná ochrana individuálnych subjektívnych hmotných práv oznamovateľ'a trestného činu (sťažovateľ'a). Jednotlivec, ktorý tvrdí, že je poškodený trestným činom, zároveň nemá ani ústavou alebo dohovorom zaručené právo, dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. aby orgány verejnej moci preberali alebo sa riadili ním prezentovaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov.

15. Skutočnosť, že trestné oznámenie sťažovateľ'a a jeho následná sťažnosť neboli vyhodnotené v súlade s predstavou sťažovateľ'a, nie je relevantným dôvodom na konštatovanie porušenia jeho uvedených základných práv a slobôd. Názor sťažovateľ'a odlišný od toho, ktorý v tejto veci zaujala okresná prokuratúra, nemôže viesť k záveru, že napadnuté uznesenie je z ústavného hľadiska neakceptovateľné, prípadne neudržateľné a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor okresnej prokuratúry svojim vlastným (III. ÚS 459/2021, II. ÚS 204/2025).

16. Ústavný súd sa už aj v minulosti (II. ÚS 120/2018) pripomenul, že základné práva a slobody sú v prvom rade ochranou jednotlivcov pred zásahmi zo strany štátnej moci. Trestné právo je formou štátnej represie. Ústavný súd chráni jednotlivcov pred represiou moci, a tak nemôže povzbudzovať represiu moci proti iným jednotlivcom. S istým nadnesením možno povedať, že ústavný súd páchatel'ov „prepúšťa“, ale „nezatvára“ ich (II. ÚS 73/2021).

17. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) pritom zároveň platí, že ústavný súd považuje povinnosť efektívneho vyšetrenia za súčasť práva na život, zákazu zlého zaobchádzania (zákaz mučenia, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania), zákazu otroctva a nútenej práce, resp. práva na súkromie (porov. II. ÚS 182/2017, body 13 a 14), avšak sťažovateľ'ova vec svojím skutkovým a právnym charakterom nespadá pod žiadne z uvedených základných práv, pričom ani samotný sťažovateľ porušenie týchto základných práv napadnutým uznesením nenamieta.

18. Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti dospel k záveru, že napadnuté uznesenie nesignalizuje možnosť porušenia základného práva sťažovateľ'a podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorej dôvodnosť by bolo potrebné preskúmať po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, resp. ústavný súd dospel k záveru, že medzi sťažovateľ'om napadnutým uznesením na jednej strane a obsahom tohto základného práva na strane druhej neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o jeho porušení, a preto ústavnú sťažnosť v tejto časti v rámci predbežného prerokovania odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.2. K namietanému porušeniu práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru:

19. Pokiaľ ide o sťažovateľ'om namietané porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením okresnej prokuratúry, ústavný súd konštatuje, že tento článok dohovoru sa týka iba rozhodnutí súdov rozhodujúcich o právach občianskej povahy alebo o opodstatnenosti trestného obvinenia

osoby, ktorá je účastníkom konania pred súdom (m. m. III. ÚS 206/06). Okresná prokuratúra nemá postavenie súdneho orgánu a jej akékoľvek rozhodnutie nie je súdnym rozhodnutím v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru. Nevzťahujú sa naň preto striktné ani požiadavky vyplývajúce z práva na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré vyvodila judikatúra ESĽP z práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Článok 6 ods. 1 dohovoru zahŕňa právo na súd, do ktorého patrí právo na prístup k súdu. K nemu sa pridávajú záruky ustanovené čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o organizáciu a zloženie súdu a vedenie konania. To všetko v súhrne zakladá právo na spravodlivé prerokovanie veci (rozhodnutie ESĽP z 21. 2. 1975, séria A, č. 18, s. 18, bod 36). Právo na spravodlivé prerokovanie veci zahŕňa v sebe princíp rovnosti zbraní, princíp kontradiktórnosti konania, právo byť prítomný na pojednávaní, právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia a iné požiadavky spravodlivého procesu (III. ÚS 199/08). Z čl. 6 (ods. 1) dohovoru nevyplýva právo na začatie a vedenie trestného stíhania proti tretej osobe alebo právo na jej odsúdenie v trestnom konaní pre konkrétny trestný čin (napr. II. ÚS 589/2018). Z judikatúry ESĽP vyplýva, že čl. 6 dohovoru nie je aplikovateľný ani na poškodeného v trestnom konaní, ktorého trestné oznámenie prípadne bolo odložené bez toho, aby bolo začaté trestné stíhanie údajného páchatel'a (Duchoňová proti Českej republike, rozhodnutie z 2. 10. 2006, č. 29858/03).

20. Vychádzajúc z uvedeného, možno uzavrieť, že tento článok dohovoru nie je na napadnuté uznesenie aplikovateľný. Ústavná sťažnosť je teda v tejto časti nezlučiteľná *ratione materiae* s čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto ústavný súd ústavnú sťažnosť aj v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

21. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v jeho ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. augusta 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu